

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 5 Μαΐου 2003 (07.05)
(OR. en)**

8410/03

POLGEN 29

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της :	Προεδρίας
προς :	τις αντιπροσωπίες
Θέμα :	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ 20 ΚΑΙ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 2003

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες το αναθεωρημένο κείμενο των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών (20 και 21 Μαρτίου 2003).

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνήλθε στις 20 και 21 Μαρτίου για την τρίτη ετήσια εαρινή σύνοδό του με θέμα την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική κατάσταση στην Ένωση. Της συνόδου προηγήθηκε ανταλλαγή απόψεων με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Pat Cox, για τα κύρια θέματα συζήτησης.
2. Οι Αρχηγοί Κράτους ή Κυβερνήσεως, οι Υπουργοί Εξωτερικών και οι Υπουργοί Οικονομικών συναντήθηκαν επίσης με τους ομολόγους τους των δεκατριών προσχωρουσών και υποψηφίων χωρών για να συζητήσουν τη στρατηγική της Λισσαβώνας και την εφαρμογή της καθώς και διεθνή θέματα.
3. Κατά τις εαρινές του συνόδους, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναλαμβάνει ως κεντρικό ρόλο, να ορίζει την κατεύθυνση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής δράσης της Ένωσης, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής της Λισσαβώνας *να γίνει η ευρωπαϊκή οικονομία η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή.*
4. Κατά το πέρας των συζητήσεών του, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει τη συμφωνία του σχετικά με :
 - τους στόχους προτεραιότητας για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της Λισσαβώνας (βλ. κατωτέρω Μέρος Ι),
 - ορισμένους προσανατολισμούς και ειδικά μέτρα για την επίτευξη αυτών των στόχων (βλ. κατωτέρω Μέρος ΙΙ).
5. Επί πλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με τη διεύρυνση και με ορισμένα διεθνή θέματα. Τα συμπεράσματα αυτά παρατίθενται μετά το Μέρος ΙΙ, κατωτέρω.

ΜΕΡΟΣ Ι

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΜΑΣ

6. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει σήμερα, όπως και άλλα μέρη του κόσμου, επιβράδυνση οικονομικής μεγέθυνσης και δημιουργίας θέσεων εργασίας. Οι οικονομικές αβεβαιότητες και οι παγκόσμιοι πολιτικοί κίνδυνοι βαρύνουν εξαιρετικά τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές και έχουν καθυστερήσει την ανάκαμψη. Επομένως, αυτό που προέχει είναι να βελτιωθεί η ικανότητα μεγέθυνσης των οικονομιών μας, μέσω υγιών μακροοικονομικών πολιτικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.
7. Πριν από τρία χρόνια, στη Λισσαβόνα, η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε ως στρατηγικό της στόχο να οικοδομήσει την πιο ανταγωνιστική και δυναμική, βασιζόμενη στη γνώση οικονομία, ικανή για σταθερή οικονομική μεγέθυνση με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή. Προκειμένου να επιτύχουμε αυτόν το στόχο, δεσμευθήκαμε για ένα φιλόδοξο και σφαιρικό δεκαετές πρόγραμμα αμοιβαία ενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων στις αγορές εργασίας, κεφαλαίων και προϊόντων.
8. Έχει σημειωθεί αξιόλογη πρόοδος με την ατζέντα της Λισσαβόνας, που διανύει πλέον το τέταρτο έτος της. Έχουν επιτευχθεί σημαντικά αποτελέσματα όσον αφορά, φέρ' ειπείν, το άνοιγμα των ενεργειακών αγορών, τη δημιουργία ενιαίου ουρανού, τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής του ανταγωνισμού, την εγκαθίδρυση ολοκληρωμένης πανευρωπαϊκής χρηματοοικονομικής αγοράς και την επίτευξη συμφωνίας για κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Έχουν δημιουργηθεί, μετά την έναρξη εφαρμογής της στρατηγικής της Λισσαβόνας, πέντε εκατομμύρια νέες θέσεις απασχόλησης – εκ των οποίων μάλιστα οι 500.000 κατά τη διάρκεια του 2002, παρά το δυσμενέστερο οικονομικό κλίμα με την ανεργία, ενώ οι άνεργοι μειώθηκαν κατά δύο εκατομμύρια.
9. Ωστόσο, μένει να γίνουν ακόμα πολλά. Είναι μάλιστα καιρός, τόσο η Ένωση όσο και τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις τους για οικονομικές μεταρρυθμίσεις κάνοντας τα λόγια πράξη. Επιβεβαιώνουμε και πάλι την ισχυρή προσωπική μας δέσμευση να επιτευχθούν έγκαιρες και ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις και στους τρεις πυλώνες της στρατηγικής της Λισσαβόνας – οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό.

10. Η προαγωγή σταθερής μεγέθυνσης και η δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας πρέπει να παραμείνει σταθερά στην πρώτη θέση της ημερήσιας διάταξης της Ένωσης. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί αν ακολουθηθούν μακροοικονομικές πολιτικές προσανατολισμένες στην μεγέθυνση και τη σταθερότητα, αν προωθηθούν σθεναρά οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις, αν αναληφθεί αποφασιστική δράση για την αύξηση των θέσεων εργασίας και τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και αν υλοποιηθεί η συνολική στρατηγική αειφόρου ανάπτυξης που εγκρίθηκε στο Γκέτεμποργκ. Παράλληλα, και παρά τις πρόσφατες προόδους, αυτό το χρονοδιάγραμμα μεταρρυθμίσεων πρέπει τώρα να αντιμετωπίσει ουσιαστικότερα τις προκλήσεις που απορρέουν από τη γήρανση των πληθυσμών, αν πρόκειται να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών.
11. Η διεύρυνση αυξάνει τις δυνατότητες οικονομικής μεγέθυνσης και επίτευξης των στόχων της Λισσαβώνας. Τα μελλοντικά κράτη μέλη για πρώτη φορά καλύπτονται στην εαρινή έκθεση της Επιτροπής. Τα κράτη αυτά εισάγουν μεταρρυθμιστικά μέτρα και αρχίζουν να συμμετέχουν στην ανοικτή μέθοδο συντονισμού. Η στρατηγική της Λισσαβώνας προσφέρει κοινές λύσεις σε κοινά προβλήματα και είναι, επομένως, ένα ουσιαστικό εργαλείο που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη της διαδικασίας διεύρυνσης και για την διάδοση κοινών βέλτιστων πρακτικών και πείρας σε ολόκληρη την Ένωση.
12. Για να προχωρήσει η μεταρρύθμιση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επισημαίνει τις ακόλουθες προτεραιότητες :
 - **Αύξηση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής.** Έχει σημειωθεί πραγματική άνοδος της απασχόλησης, για να επιτευχθεί όμως το επιδιωκόμενο ποσοστό απασχόλησης 70% της Λισσαβώνας έως το 2010, θα απαιτηθούν εκτεταμένες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις με στόχους την πλήρη απασχόληση, την υψηλότερη παραγωγικότητα και την ποιότητα της εργασίας. Οι αγορές εργασίας της ΕΕ πρέπει να ανοίξουν περισσότερο, παρέχοντας ευκαιρίες απασχόλησης που να απευθύνονται στους πάντες, και να είναι συνάμα πιο ευπροσάρμοστες στις οικονομικές συνθήκες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν μέτρα ώστε να γίνουν ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις στα συστήματα φορολογίας και παροχών, να αυξηθούν τα κίνητρα για είσοδο στην απασχόληση και συμμετοχή στην αγορά εργασίας και να μειωθούν οι διαφορές λόγω φύλου στην αγορά εργασίας. Θα πρέπει να προωθείται η δια βίου μάθηση καθώς και η στενότερη συνεργασία για την ενίσχυση της διαφάνειας όσον αφορά τα πρότυπα δεξιοτήτων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

- **Προτεραιότητα στην καινοτομία και την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη.** Η Ευρώπη διαθέτει τεράστιο δυναμικό καινοτομίας – θα πρέπει όμως να καταβάλει μεγαλύτερη προσπάθεια ώστε οι επινοήσεις να μετουσιώνονται σε πραγματική προστιθεμένη αξία. Η ώθηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των κλάδων της οικονομίας και των ερευνητικών ιδρυμάτων είναι ζωτική για την αξιοποίηση του επιχειρηματικού μας δυναμικού. Ο βιομηχανικός τομέας αποτελεί πηγή ζωτικής σημασίας για τη μεγέθυνση και την απασχόληση, και θα εξακολουθήσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη βασισμένη στη γνώμη οικονομία. Χρειάζεται να δημιουργηθούν οι σωστές προϋποθέσεις E&A - ιδίως από τις επιχειρήσεις - ούτως ώστε η ΕΕ να μπορέσει να επιτύχει το στόχο της όσον αφορά επενδύσεις στην E&A, οι οποίες να προσεγγίζουν το 3% του ΑΕγχΠ. Πρέπει να ληφθούν μέτρα για να διευκολυνθεί η είσοδος στην αγορά και η έξοδος από αυτήν για επιχειρήσεις κάθε μεγέθους, να βελτιωθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση και την τεχνογνωσία, να βελτιωθεί το ρυθμιστικό περιβάλλον και να μειωθούν τα διοικητικά εμπόδια. Χρειάζεται επίσης δράση για να προβληθεί το επιχειρηματικό πνεύμα μεταξύ των νέων.
- **Διασύνδεση της Ευρώπης – ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς.** Ζωτική σημασία για την παραγωγικότητα και την οικονομική αύξηση έχει η δυναμική και εύρυθμη εσωτερική αγορά, πολλώ δε μάλλον σε μια διευρυμένη Ένωση. Είναι σημαντικό να προχωρήσουμε σε μεγαλύτερο άνοιγμα και ολοκλήρωση των ευρωπαϊκών αγορών, βελτιώνοντας ταυτόχρονα το ρυθμιστικό πλαίσιο και εξασφαλίζοντας υψηλού επιπέδου προδιαγραφές για την προστασία των καταναλωτών. Η μεταρρύθμιση των νομοθετικών πράξεων για τον ανταγωνισμό - κατά των μονοπωλίων, περί συγχωνεύσεων και περί καρτέλ - θα πρέπει να ολοκληρωθεί και οι αγορές που δεν λειτουργούν αποτελεσματικά να διερευνηθούν και να διορθωθούν. Πρέπει να επιδιωχθεί η ολοκλήρωση και η μεγαλύτερη δυνατότητα διασύνδεσης στους δικτυακούς οικονομικούς κλάδους, όπως η ενέργεια, οι μεταφορές και οι τηλεπικοινωνίες, με παράλληλη συμπλήρωση και επέκταση των δικτύων, ιδίως εν όψει της διεύρυνσης. Το δυναμικό της εσωτερικής αγοράς των υπηρεσιών πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως και η εφαρμογή του Προγράμματος Δράσης Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών να επιταχυνθεί.
- **Περιβαλλοντική προστασία για την οικονομική μεγέθυνση και τις θέσεις εργασίας.** Η επίτευξη των στόχων της Λισσαβώνας απαιτεί από κάθε κράτος μέλος να αξιοποιεί πλήρως το οικονομικό του δυναμικό· αυτό όμως πρέπει να συμβαδίζει με βελτιώσεις του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής. Έτσι, η ενεργός επιδίωξη στόχων στον τομέα του περιβάλλοντος διατηρεί πάντοτε την ίδια σπουδαιότητα. Είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την καινοτομία και την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, που οδηγούν στη μεγέθυνση και την απασχόληση. Οι περιβαλλοντικοί στόχοι δρουν ως καταλύτης για την καινοτομία και τον εκσυγχρονισμό σε νευραλγικούς τομείς όπως η ενέργεια και οι μεταφορές, και προωθούν νέες επενδύσεις σε καθαρές και πλέον ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες.

13. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, προκειμένου να προωθήσει τις προτεραιότητες αυτές :

- έχει θέσει την κατεύθυνση για τους Γενικούς Προσανατολισμούς των Οικονομικών Πολιτικών και την αναθεωρημένη Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση, που θα εγκριθούν τον Ιούνιο,
- έχει καλέσει την Επιτροπή να δημιουργήσει μια Ευρωπαϊκή Ειδική Ομάδα για την Απασχόληση, η οποία θα βοηθήσει να προσδιορισθούν πρακτικές μεταρρυθμίσεις που μπορούν να έχουν τις πλέον άμεσες και ταχείες επιπτώσεις για την εφαρμογή της αναθεωρημένης Στρατηγικής για την Απασχόληση από τα κράτη μέλη,
- προσδιόρισε καίριες μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας που πρέπει να επιδιωχθούν σε εθνικό επίπεδο,
- ξεκίνησε δράσεις για την ενίσχυση της υποστήριξης που παρέχει η Ένωση στη γνώση, την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα, ούτως ώστε να τοποθετηθεί η ανταγωνιστικότητα στο επίκεντρο,
- όρισε προθεσμίες για την τελική συμφωνία επί των υπολοίπων μεταρρυθμίσεων της Λισσαβώνας σε καίριους τομείς, πριν από το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του προσεχούς έτους : σιδηρόδρομοι, αγορές ενέργειας, Ενιαίος Ευρωπαϊκός Ουρανός, χρηματοοικονομικές αγορές (περιλαμβανομένων των δημόσιων προσφορών εξαγοράς), δημόσιες συμβάσεις, κοινωνία της πληροφορίας, εταιρίες προσωρινής απασχόλησης, διασυνοριακοί κανόνες κοινωνικής ασφάλισης, φορολόγηση της ενέργειας, ευθύνη για τις περιβαλλοντικές ζημίες και την αλλαγή του κλίματος,
- έδωσε συνολική απάντηση όσον αφορά την ασφάλεια της θάλασσας, μετά την καταστροφή του Prestige,
- ανανέωσε τη δέσμευσή του για μεγαλύτερη συνοχή σε ολόκληρη την Ένωση και τον ηγετικό ρόλο της Ένωσης στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης σε ολόκληρο τον κόσμο.

14. Παρατίθενται τώρα οι λεπτομερείς δράσεις για την επίτευξη των προηγούμενων κατά τους προσεχείς δώδεκα μήνες.

ΜΕΡΟΣ II

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΜΑΣ : ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΩΔΕΚΑ ΕΡΧΟΜΕΝΟΥΣ ΜΗΝΕΣ

A. Οικονομική συγκυρία και εργαλεία πολιτικής

15. Η επιβράδυνση της οικονομίας έχει διαρκέσει περισσότερο από το αναμενόμενο, οι δε προοπτικές σκιάζονται από οικονομικές αβεβαιότητες και παγκόσμιους πολιτικούς κινδύνους. Εντός των συνθηκών που επικρατούν θα πρέπει να επιδιωχθούν υγιείς μακροοικονομικές πολιτικές ούτως ώστε να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη και η οικονομική μεγέθυνση.
16. Με τα προαναφερόμενα υπόψη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :
 - επιδοκιμάζει το Έγγραφο Βασικών Θεμάτων, που ενέκρινε το Συμβούλιο Ecofin, το οποίο, μαζί με τα παρόντα συμπεράσματά, θα αποτελέσει τη βάση των προσεχών Γενικών Προσανατολισμών των Οικονομικών Πολιτικών. Οι ΓΠΟΠ θα πρέπει να είναι συνοπτικοί, να εστιάζονται σε νευραλγικά ζητήματα και προτεραιότητες της οικονομικής πολιτικής για μια τριετία και να περιλαμβάνουν, όταν χρειάζεται, συγκεκριμένες προθεσμίες για την εφαρμογή συστάσεων περί μεταρρυθμίσεων,
 - επιβεβαιώνει την ανάγκη για ενίσχυση του συντονισμού των δημοσιονομικών πολιτικών με σκοπό τη βελτίωση του δυναμικού μεγέθυνσης των ευρωπαϊκών οικονομιών και την καλύτερη προετοιμασία για μεσοπρόθεσμες προκλήσεις. Συνεπώς, αποδέχεται πλήρως τη σχετική έκθεση που ενέκρινε το Συμβούλιο (Ecofin) καλώντας παράλληλα το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τα συμπεράσματά της.
17. Το 2003 παρέχει ιδιαίτερη ευκαιρία για να χρησιμοποιηθούν εξορθολογισμένα εργαλεία συντονισμού των βασικών πολιτικών – οι Γενικοί Προσανατολισμοί των Οικονομικών Πολιτικών, οι Κατευθυντήριες Γραμμές για την Απασχόληση και η Στρατηγική για την Εσωτερική Αγορά – και για να τους δοθεί τριετής προοπτική, πράγμα που θα πρέπει να παράσχει μια σφαιρικότερη, ουσιαστικότερη και συνεκτικότερη προσέγγιση των μεταρρυθμίσεων που το υγιές μακροοικονομικό πλαίσιο προορίζεται να στηρίξει. Στη συνάρτηση αυτή και εφόσον χρειάζεται, οι συστάσεις για οικονομικές μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από συγκεκριμένες προθεσμίες.

18. Παράλληλα, και με σκοπό να βελτιωθεί η ποιότητα, και ιδίως η συγκρισιμότητα των στατιστικών και αναλυτικών εργαλείων, στις διάφορες χρονικές περιόδους, χώρες και περιφέρειες, ούτως ώστε να αποτελούν καλύτερες βάσεις ανάλυσης για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση των πολιτικών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής, σε στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα, να υποβάλει έκθεση με θέμα τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να ενισχυθεί η χρησιμοποίηση των διαρθρωτικών δεικτών και αναλυτικών εργαλείων προς εκτίμηση της προόδου επί της Στρατηγικής της Λισσαβώνας, εγκαίρως για το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2004.
19. Δεδομένου του κεντρικού ρόλου της ετήσιας εαρινής έκθεσης της Επιτροπής για την επισκόπηση της προόδου όσον αφορά την ατζέντα της Λισσαβώνας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή κατά την εκπόνηση της έκθεσής της για το 2004, να αναλύσει τις μετρήσιμες διαφορές που επέφερε η ολοκληρωμένη προσέγγιση της Λισσαβώνας και να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο υλοποίησαν τις επιτυχίες τους και βελτίωσαν τη θέση τους τα κράτη με τις καλύτερες επιδόσεις, δείχνοντας, μεταξύ άλλων, το πως οι στόχοι της Λισσαβώνας επιτυγχάνονται μέσω της κανονιστικής μεταρρύθμισης.

B. Οικονομικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση των δυνατοτήτων οικονομικής μεγέθυνσης της Ευρώπης

20. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να επιταχύνει τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις ούτως ώστε να πραγματώσει το όραμά της για μια οικονομία βασισμένη στη γνώση και να δώσει ώθηση στο μακροπρόθεσμο δυναμικό μεγέθυνσης. Η ανταγωνιστικότητα πρέπει και πάλι να έλθει στο προσκήνιο, πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον στο οποίο θα μπορούν να ακμάζουν οι επιχειρήσεις και η επιχειρηματικότητα, να εξασφαλιστεί η ολοκλήρωση και η επέκταση της εσωτερικής αγοράς και να προωθηθεί η επένδυση στη γνώση ως το καλύτερο εχέγγυο της καινοτομίας και του στηριζόμενου σε δεξιότητες εργατικού δυναμικού.
21. Στα πλαίσια αυτά, το νέο Συμβούλιο «Ανταγωνιστικότητα» πρέπει να αναλάβει ενεργά τον οριζόντιο ρόλο του να ενισχύει την ανταγωνιστικότητα και τη μεγέθυνση στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την ανταγωνιστικότητα, την οποία θα αναπτύξει η Επιτροπή, επανεξετάζοντας σε τακτική βάση τα οριζόντια και τομεακά ζητήματα. Οι εργασίες του θα συμπληρώνουν το έργο του Συμβουλίου «Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα» ώστε να εξασφαλίζεται η πραγματοποίηση των οικονομικών μεταρρυθμίσεων.

Προώθηση των επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας

22. Παραγωγή και υπηρεσίες πρέπει να είναι δυναμικές και ανταγωνιστικές για να διατηρηθεί η οικονομική μεγέθυνση και η ευημερία σε μια διευρυμένη Ευρώπη. Χρειάζονται και άλλες προσπάθειες στο επίπεδο της ΕΕ και των κρατών μελών για τη βελτίωση του γενικού επιχειρηματικού κλίματος σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού, τη μείωση των διοικητικών και ρυθμιστικών βαρών για τις επιχειρήσεις, ειδικότερα δε για την ενθάρρυνση της δημιουργίας και της εξέλιξης μικρών επιχειρήσεων. Προέχει επίσης να προωθηθεί η επιχειρηματική νοοτροπία, παρέχοντας κίνητρα στα μεμονωμένα άτομα και προτρέποντας το κοινωνικό σύνολο να εκτιμά την επιχειρηματική επιτυχία. Τέλος, πρέπει να δοθεί προσοχή στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του κοινού στις επιχειρήσεις με την προώθηση αξιόπιστης εταιρικής διακυβέρνησης.
23. Με τα ανωτέρω υπόψη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :
- προτρέπει τα κράτη μέλη να συμμετέχουν δραστήρια στη διαδικασία διαβουλεύσεων, ύστερα από την παρουσίαση της Πράσινης Βίβλου της Επιτροπής με τίτλο «Επιχειρηματικό πνεύμα στην Ευρώπη», και καλεί την Επιτροπή να προτείνει ως συνέχεια ένα Σχέδιο Δράσης για την Επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη πριν από το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2004, με ιδιαίτερη προσοχή στην ευκολότερη και ταχύτερη δημιουργία επιχειρήσεων, στην ευκολότερη πρόσβαση σε χαμηλού κόστους χρηματοδότηση, και δη σε επιχειρηματικά κεφάλαια και σε μικροδάνεια, καθώς επίσης στη βελτίωση της πτωχευτικής νομοθεσίας,
 - καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν πρωτοβουλίες για πιο δραστήρια προαγωγή της επιχειρηματικότητας μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος, και για την προώθηση της εκτίμησης του επιχειρηματικού πνεύματος από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, μεταξύ άλλων με τη θεσμοθέτηση βραβείων επιχειρηματικότητας σε επίπεδο Ένωσης, σε συνεργασία με οργανώσεις των εργοδοτών,
 - προτρέπει τα κράτη μέλη να επιταχύνουν την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χάρτη για τις Μικρές Επιχειρήσεις με καινοτόμο τρόπο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ουσιαστικότερη συμμετοχή και η διαβούλευση με τις μικρές επιχειρήσεις στη διαδικασία λήψης αποφάσεων· να εστιάσουν δε καλύτερα τις δράσεις του, αξιοποιώντας πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρουν οι σχετικοί εθνικοί στόχοι και οι αξιολογήσεις από ομοτίμους, στο θέμα φερ' ειπείν της ταχύτερης διαδικασίας για τη δημιουργία και την εγγραφή νέων επιχειρήσεων στα μητρώα.

24. Για να μειωθούν τα διοικητικά βάρη και για να βελτιωθεί το ρυθμιστικό πλαίσιο και το επιχειρηματικό περιβάλλον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :
- ζητά την ταχεία υλοποίηση του σχεδίου δράσης «Απλούστευση και βελτίωση της ποιότητας του ρυθμιστικού περιβάλλοντος» και τη σύναψη, πριν από τη σύνοδό του τον Ιούνιο, της διοργανικής συμφωνίας για καλύτερο ρυθμιστικό περιβάλλον· την σύντομη συνέχεια επί των προτάσεων της Επιτροπής για την ενημέρωση και την απλούστευση του κοινοτικού κεκτημένου, καθώς και την περαιτέρω βελτίωση των επιδόσεων και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων διοικήσεων από τα κράτη μέλη,
 - επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να εξασφαλίσει ότι, κατά κανόνα, κάθε μείζων νομοθετική πράξη της ΕΕ θα προτείνεται κατόπιν συστηματικών διαβουλεύσεων με τους ενδιαφερομένους, θα συνοδεύεται δε από συνολική αξιολόγηση επιπτώσεων, λαμβάνοντας υπόψη τους τρεις πυλώνες της στρατηγικής της Λισσαβόνας· θα πρέπει να διενεργείται ουσιαστική διαβούλευση με το Συμβούλιο «Ανταγωνιστικότητα», στο πλαίσιο των διαδικασιών λήψεως αποφάσεων του Συμβουλίου, για τις προτάσεις που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα, ενώ παράλληλα όλες οι συνθέσεις του Συμβουλίου θα έχουν την ευθύνη να αξιολογούν τις επιπτώσεις στον οικείο τομέα εργασιών,
 - σημειώνει ότι για την ώθηση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας θα είναι σημαντική μια νέα προσέγγιση της βιομηχανικής πολιτικής, στο πνεύμα της σχετικής ανακοίνωσης της Επιτροπής, η οποία είναι οριζόντιου χαρακτήρα, άπτεται του γενικού πλαισίου προϋποθέσεων, λαμβάνει όμως υπ' όψη και τις ιδιομορφίες των κατ' ιδίαν τομέων, τηρουμένων ταυτόχρονα των κανόνων του ανταγωνισμού,
 - ζητά την έγκριση, μέχρι τα τέλη του 2003, Σχεδίου Δράσης για τη βελτίωση του εταιρικού δικαίου και της εταιρικής διακυβέρνησης, που εκπόνησε η Επιτροπή βάσει της έκθεσης της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου (Ομάδα Winter).

Διασύνδεση της Ευρώπης – ολοκλήρωση και επέκταση της εσωτερικής αγοράς στις παραμονές της διεύρυνσης

25. Η ΕΕ λειτουργεί σήμερα με διαρκώς μεγαλύτερη αλληλεξάρτηση και διασύνδεση, και πρέπει να μεριμνήσουμε ώστε να εξαλειφθούν τα σημεία συμφόρησης και τα εμπόδια της ολοκλήρωσης αυτής. Η νέα και ισχυρή ώθηση για συμπλήρωση και βελτίωση των επιδόσεων της εσωτερικής αγοράς θα αποτελέσει βασικό παράγοντα στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας σε ολόκληρη την Ένωση, αποφέροντας οικονομικά οφέλη σε παραγωγούς και καταναλωτές. Δίχως αυτήν, θα χαθεί η ευκαιρία ουσιαστικών κερδών σε οικονομική μεγέθυνση και θέσεις απασχόλησης.

Οριζόντια

26. Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω και λαμβάνοντας την προσεχή Στρατηγική για την Εσωτερική Αγορά ως βάση για μελλοντική δράση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :
- ζητά την ουσιαστική εφαρμογή, από τα κράτη μέλη, της νομοθεσίας που ήδη έχει συμφωνηθεί σε επίπεδο ΕΕ. Ως πρώτο βήμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανανεώσουν τις προσπάθειές τους, έως τον Ιούλιο του 2003, για την επίτευξη των στόχων της Στοκχόλμης και της Βαρκελώνης όσον αφορά τη μεταφορά της νομοθεσίας περί εσωτερικής αγοράς στο εθνικό δίκαιο· τα τομεακά Συμβούλια θα πρέπει να υποβάλουν, με την προοπτική του εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2004, έκθεση για την πρόοδο της εφαρμογής των μέτρων που έχουν θεσπίσει,
 - ζητά μεγαλύτερη μείωση των κρατικών ενισχύσεων και επαναπροσανατολισμό των ενισχύσεων προς οριζόντιους στόχους, και επιδοκιμάζει την πρόθεση της Επιτροπής να συνεχίσει τις εργασίες για την απλούστευση και τον εκσυγχρονισμό των ρυθμίσεων που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις, επικεντρώνοντας την προσοχή σε εκείνες που προξενούν τις περισσότερες στρεβλώσεις,
 - όσον αφορά τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, καλεί το Συμβούλιο «Ανταγωνιστικότητα» να λάβει τις απαραίτητες διαδικαστικές αποφάσεις σχετικά με τις μελλοντικές εργασίες που θα αποβλέπουν στην εξασφάλιση των προμηθειών και της χρηματοδότησής τους, ενώ ταυτόχρονα να μεριμνήσει ώστε η παροχή δημοσίων υπηρεσιών να συμβαδίζει με την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και τον ανταγωνισμό, η δε εφαρμογή της βοήθειας και των κανόνων αυτών να μην θέτουν σε κίνδυνο την παροχή δημόσιων υπηρεσιών και ομοίως οι χρηματοδοτικές ρυθμίσεις των κρατών μελών να μην προκαλούν στρέβλωση της αγοράς εμπορεύσιμων υπηρεσιών· επιβεβαιώνει τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης εν προκειμένω και καλεί το Συμβούλιο να εξετάσει την αναμενόμενη Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής, σύμφωνα με το αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης για μια πρόταση οδηγίας-πλαισίου,

- καλεί την Επιτροπή να ολοκληρώσει την εργασία της στο θέμα της Στρατηγικής στον τομέα των Υπηρεσιών και σημειώνει την πρόθεσή της να υποβάλει, πριν από τα τέλη του 2003, προτάσεις για σειρά μέτρων με στόχο την εξάλειψη των εμποδίων στη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη τις επιταγές της προστασίας των καταναλωτών· τα κράτη μέλη θα πρέπει ωστόσο να επιταχύνουν ήδη τις δικές τους προσπάθειες για την προοδευτική εξάλειψη των υφιστάμενων εμποδίων,
- σημειώνει ότι μια προνοητική πολιτική ανταγωνισμού είναι ουσιώδης για την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Αυτό θα προωθηθεί με την τελική έγκριση της προτεινόμενης μεταρρύθμισης του καθεστώτος των συγχωνεύσεων πριν από το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2004· η νέα οδηγία σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς θα πρέπει να εκδοθεί το συντομότερο δυνατόν· η δέσμη περί δημοσίων συμβάσεων θα πρέπει να εκδοθεί μέχρι τον Ιούλιο του 2003,
- ζητά μια πολιτική καταναλωτών η οποία θα ενισχύει τον καταναλωτή και θα τον τοποθετεί στην καρδιά της ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς, δίδοντας τη δέουσα συνέχεια στην Πράσινη Βίβλο για την προστασία του καταναλωτή και προχωρώντας προς μια πραγματικά ενιαία πιστωτική αγορά μέσω της οδηγίας περί καταναλωτικής πίστης,
- ζητά την τελική έκδοση της φορολογικής δέσμης και συνεχείς προσπάθειες για την αντιμετώπιση του αθέμιτου φορολογικού ανταγωνισμού και την εξάλειψη των εμποδίων της εσωτερικής αγοράς που δημιουργεί το φορολογικό σύστημα.

Τομεακή

27. Με την οριστικοποίηση των μεταρρυθμίσεων που έχουν ήδη συμφωνηθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, θα δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες για θέσεις απασχόλησης, επενδύσεις και ποιοτικά καλύτερες υπηρεσίες.
28. Όσον αφορά την ενέργεια, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :
- ζητά την ταχεία οριστική έκδοση και ουσιαστική εφαρμογή των οδηγιών και του κανονισμού της εσωτερικής αγοράς για την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Βαρκελώνης,

- προτρέπει το Συμβούλιο να συμφωνήσει για όσους χρηματοδοτικούς κανόνες παραμένουν σε εκκρεμότητα και να διαμορφώσει μέτρα για την ενίσχυση των ενεργειακών υποδομών και δικτύων, σε συμμόρφωση με τα συμπεράσματα της Βαρκελώνης,
- τονίζει τη σημασία της ταχείας επίτευξης συμφωνίας επί των προτάσεων για ενισχυμένη συνεργασία στη διαχείριση των αποθεμάτων φυσικού αερίου και πετρελαίου της ΕΕ,
- καλεί τα κράτη μέλη να καθορίσουν τις προσήκουσες γενικές προϋποθέσεις για να παρακινηθούν οι ιδιωτικές επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές,
- σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει έκθεση με θέμα τις επιπτώσεις που έχουν οι πράξεις περί εμπορίας των δικαιωμάτων εκπομπής σε άλλες πράξεις στον ενεργειακό τομέα.

29. Όσον αφορά τις μεταφορές, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :

- καλεί το Συμβούλιο «Μεταφορές» να καταλήξει ταχέως σε συμφωνία όσον αφορά τη δεύτερη δέσμη για τους σιδηροδρόμους, καθώς και να εγκρίνει σύντομα τη δέσμη για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό και την οδηγία για τις υπηρεσίες λιμένος,
- παροτρύνει το Συμβούλιο να επιταχύνει τις εργασίες του προκειμένου να δώσει εντολή στην Επιτροπή για διαπραγμάτευση συμφωνίας ανοικτού ουρανού με τις ΗΠΑ,
- ζητά την πλήρη και γοργή εφαρμογή των συμπερασμάτων της Βαρκελώνης σε ό,τι αφορά το Galileo, λαμβάνοντας και άλλα μέτρα ώστε να ολοκληρωθούν οι εργασίες που έχουν ήδη αναληφθεί για την εγκατάσταση της κοινής επιχείρησης, προκειμένου να προωθηθεί το σχέδιο μέσω της διαδικασίας επιλογής του αναδόχου και να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες παραχωρήσεις συχνοτήτων· επίσης, ζητά να εξευρεθεί επείγοντως λύση για την κατανομή των συνεισφορών στον προϋπολογισμό εντός της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος.

30. Για τα διευρωπαϊκά δίκτυα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :

- καλεί το Συμβούλιο, υπό το φως των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης και κατόπιν της έκθεσης της Ομάδας Υψηλού επιπέδου Van Miert, να ορίσει τους αναγκαίους όρους και κατευθυντήριες γραμμές εξ επόψεως δυνατοτήτων διασύνδεσης, ιδίως εν όψει της διεύρυνσης, ούτως ώστε να αξιοποιηθεί καλύτερα και να βελτιωθεί η υπάρχουσα υποδομή, συμπληρώνοντας παράλληλα (κατά την προσεχή περίοδο προγραμματισμού) τα κενά της και περιορίζοντας ταυτόχρονα τις συμφορήσεις σε περιοχές όπως οι Άλπεις, τα Πυρηναία, ο Κεντρικός Ορεινός Όγκος (Massif Central) της Γαλλίας και η Βαλτική, ιδίως όσον αφορά τα διασυνοριακά φυσικά εμπόδια, να προωθηθούν δε επίσης οι επενδύσεις σε βασικές υποδομές μέσω των διαθέσιμων κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων και κοινών πρωτοβουλιών δημόσιου και ιδιωτικού τομέα,
- καλεί την Επιτροπή, την ΕΤΕπ και άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να εξετάσουν πιθανές πρωτοβουλίες για την υποστήριξη μεζόνων έργων υποδομής στον τομέα των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ειδικότερα στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων σε συνεργασία με όλες τις ενδιαφερόμενες χώρες.

31. Όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :

- ζητά από το Συμβούλιο την ταχεία ολοκλήρωση του σχεδίου δράσης για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Προς τούτο απαιτείται η ορθή και ουσιαστική εφαρμογή των υφιστάμενων οδηγιών και η έκδοση, έως το τέλος του 2003, των οδηγιών για τις συντάξεις και τα ενημερωτικά δελτία, έως δε τον Απρίλιο του 2004 των οδηγιών για τις επενδυτικές υπηρεσίες και τη διαφάνεια,
- ζητά από το Συμβούλιο και από την Επιτροπή να επιδιώξουν τον περιορισμό των εμποδίων στη δημιουργία μιας γνήσιας ευρωπαϊκής αγοράς επιχειρηματικών κεφαλαίων, ικανής να στηρίξει την επιχειρηματικότητα, να εξεταστούν δε μεταξύ άλλων τα εμπόδια στις επενδύσεις θεσμικών επενδυτών (συνταξιοδοτικά ταμεία) στις αγορές επιχειρηματικών κεφαλαίων.

Οικοδόμηση της βασισμένης στη γνώση οικονομίας

32. Η μεσοπρόθεσμη οικονομική μεγέθυνση στην Ευρώπη εξαρτάται από την αξιοποίηση νέων πόρων. Οι αποτελεσματικές και αυξημένες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις σε όλους τους τομείς της γνωστικής αλυσίδας συνιστούν βασικό παράγοντα για τη δημιουργία του ειδικευμένου εργατικού δυναμικού και της καινοτομίας, στα οποία θα πρέπει κατ' ανάγκην να στηρίζεται η ανταγωνιστικότητα. Θα πρέπει να διατηρηθεί η ώθηση που έχει δοθεί στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας και Καινοτομίας και στην κοινωνία της πληροφορίας.
33. Με τα ανωτέρω υπόψη, το Συμβούλιο προτρέπει τα κράτη μέλη να αναλάβουν, με βάση το προσεχές σχέδιο δράσης E&A της Επιτροπής, συγκεκριμένη δράση για να προωθηθεί η αύξηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην E&A και στην καινοτομία, προς επίτευξη του στόχου της Βαρκελώνης για προσέγγιση του 3% του ΑΕγχΠ.
34. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απευθύνει έκκληση για ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας προς όφελος όλων εντός της διευρυμένης ΕΕ με τους εξής τρόπους :
- με την εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού προς υποστήριξη της πολιτικής έρευνας και καινοτομίας, σε τομείς όπως η δράση για την επίτευξη του 3% του ΑΕγχΠ ως στόχου για επενδύσεις E&A ή η ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων στην επιστήμη και την τεχνολογία, καθώς και με την καθιέρωση μηχανισμού για την καταγραφή της προόδου και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς της,
 - με το να δημιουργηθούν Ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες που θα συγκεντρώνουν ειδικές γνώσεις στον τεχνολογικό τομέα, βιομηχανικούς κλάδους, κανονιστικούς φορείς και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, με σκοπό την κατάρτιση στρατηγικού θεματολογίου για προηγμένες τεχνολογίες σε τομείς όπως η γονιδιωματική των φυτών ή η μετάβαση στο υδρογόνο ως καύσιμο,
 - με πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Έκτου Προγράμματος-Πλαισίου και των εθνικών προγραμμάτων υποστήριξης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην συνεργασία με ευρωπαϊκούς διακυβερνητικούς οργανισμούς και δραστηριότητες έρευνας, και σε δραστηριότητες προς ενίσχυση της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην έρευνα και την καινοτομία,

- με το να ληφθεί υπόψη η Πράσινη Βίβλος για το Διάστημα, με σκοπό τη μετάβαση προς μια αληθινή ευρωπαϊκή πολιτική διαστήματος και με την έγκριση, μέχρι τα τέλη του 2003, πλαισίου για μια κοινή διαστημική στρατηγική ΕΚ/Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος,
 - με το να ακολουθήσουν δραστήρια τα κράτη μέλη και η Επιτροπή τον συμπεφωνημένο χάρτη πορείας για τη βιοτεχνολογία, οριστικοποιώντας και εφαρμόζοντας ταχέως την απαραίτητη νομοθεσία,
 - με ενίσχυση των δεσμών μεταξύ έρευνας και επιχειρήσεων, με την προώθηση της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων ΕΤΑ και με την ενθάρρυνση της δημιουργίας «εταιρειών-τεχνοβλαστών» (spin-offs) και της κινητικότητας των ερευνητών· με το να ζητηθεί από τον επιχειρηματικό κόσμο να συστήσει ένα φόρουμ υψηλού επιπέδου για την προώθηση των δεσμών αυτών,
 - με την προαγωγή της μεγαλύτερης κατανόησης της επιστήμης στην κοινωνία.
35. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει το ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει η σχετική με την άμυνα και την ασφάλεια Ε&Α στην προώθηση κορυφαίων τεχνολογιών αιχμής, τονώνοντας έτσι την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα. Χαιρετίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Προς μια πολιτική της ΕΕ για τους αμυντικούς εξοπλισμούς»· καλεί το Συμβούλιο να αναλύσει το ρόλο της Ε&Α στον τομέα των αμυντικών προμηθειών εντός του πλαισίου των συνολικών δραστηριοτήτων Ε&Α στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης σύστασης, από το Συμβούλιο, διακυβερνητικού οργανισμού για τη δημιουργία και την απόκτηση αμυντικών δυνατοτήτων.
36. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει τη σημασία της καινοτομίας για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, υπηρεσιών και τρόπων ανάπτυξης επιχειρηματικής δράσης· καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αναλάβουν περαιτέρω δράση για τη δημιουργία των συνθηκών υπό τις οποίες οι επιχειρήσεις καινοτομούν, φέρνοντας ιδίως σε επαφή εμπειρογνώμονες του ερευνητικού, του χρηματοοικονομικού και του επιχειρηματικού τομέα· και ότι ζητά να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο κοινών στόχων για την ενίσχυση της καινοτομίας στην ΕΕ, καθώς και αξιολογικός μηχανισμός για την καταγραφή της προόδου.

37. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν καλύτερα τα δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, με την προώθηση μέτρων κατά της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας οι οποίες αποθαρρύνουν την ανάπτυξη αγοράς ψηφιακών αγαθών και υπηρεσιών· να προστατέψουν τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας των εφευρέσεων που εφαρμόζονται σε υπολογιστή. Εκφράζει την ικανοποίησή του για την κοινή πολιτική προσέγγιση όσον αφορά το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, που επετεύχθη στα πλαίσια του Συμβουλίου νωρίτερα αυτόν το μήνα, και καλεί το Συμβούλιο να ολοκληρώσει γρήγορα τις σχετικές εργασίες.
38. Οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες αποτελούν ισχυρό όπλο οικονομικής μεγέθυνσης, ανταγωνιστικότητας και θέσεων απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει δε ήδη από τώρα να αναληφθεί δράση για την παγίωση του ισχυρού αυτού μέσου και για συμβολή στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβώνας. Θα χρειαστεί να δώσουμε ακόμα μεγαλύτερη ώθηση στην κοινωνία της πληροφορίας, επικεντρωνόμενοι ειδικότερα στα δίκτυα και τις υπηρεσίες που χρειάζεται μια οικονομία των γνώσεων. Σύμφωνα με την πρόσφατη αξιολόγηση της κατάστασης στον τομέα των επικοινωνιών από την Επιτροπή και το σχέδιο δράσης «ηλεκτρονική Ευρώπη 2005» (eEurope 2005) της Ένωσης, κάτι τέτοιο απαιτεί :
- έγκαιρη, αποτελεσματική και συγκροτημένη εφαρμογή του νέου κανονιστικού πλαισίου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών έως τον Ιούλιο του 2003,
 - προώθηση της ηλεκτρονικής ένταξης και εξάλειψη των τεχνικών, νομοθετικών και λοιπών εμποδίων προκειμένου για την ουσιαστική συμμετοχή ατόμων με αναπηρίες στην οικονομία και την κοινωνία που βασίζονται στη γνώση· ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών της δημιουργίας ευρυζωνικών δικτύων και υπηρεσιών στους τομείς της ηλεκτρονικής δημόσιας διοίκησης (eGovernment), της ηλεκτρονικής υγείας (eHealth), της ηλεκτρονικής μάθησης (eLearning) και της ηλεκτρονικής επιχείρησης (eBusiness),
 - έκδοση της οδηγίας για την περαιτέρω χρήση των εγγράφων του δημοσίου τομέα και για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια των Δικτύων και των Πληροφοριών έως τα τέλη του 2003,
 - εξέταση, όπου χρειάζεται, των νέων ζητημάτων που προκύπτουν από την ανάπτυξη των κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς, όπως φερ' ειπείν η συνεργασία για την ανάπτυξη εφαρμογών και υπηρεσιών τρίτης γενιάς και η ανάγκη διαφάνειας όσον αφορά τις υποχρεώσεις ανάπτυξης συστημάτων καθώς και η ανάγκη αναζήτησης δυνατοτήτων για συνεκτικές προσεγγίσεις, όπως μεταξύ άλλων οι προθεσμίες ανάπτυξης και η ανακατανομή του ραδιοφάσματος· το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταγράφει εν προκειμένω την πρόθεση της Επιτροπής να αποφανθεί διάφορα ζητήματα κοινής χρησιμοποίησης υποδομών,

- ταχύτερη ανάπτυξη της ευρυζωνικής Ευρώπης· το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί εν προκειμένω τα κράτη μέλη να καταστρώσουν εθνικές στρατηγικές Διαδικτύου ευρέος φάσματος/υψηλών ταχυτήτων έως τα τέλη του 2003 και να επιδιώξουν ουσιαστική αύξηση του ποσοστού συνδέσεων διαδικτύου υψηλών ταχυτήτων έως το 2005,
- κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά κριτήρια και τρόπους παρέμβασης των Διαρθρωτικών Ταμείων, με παράλληλη τήρηση των υφισταμένων κανονισμών περί Διαρθρωτικών Ταμείων, προς υποστήριξη του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προκειμένου ιδίως περί των ευρυζωνικών, και δη στις αγροτικές ή απόκεντρες περιοχές, τις γεωγραφικά απομονωμένες και αραιοκατοικημένες· στη συνάρτηση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να παράσχει αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές μέχρι τα μέσα του 2003,
- ενίσχυση, εφόσον χρειάζεται, των εθνικών ερευνητικών πρωτοβουλιών, καθώς και συντονισμένων κοινών εθνικών προσπαθειών, του τύπου Eureka φερ' ειπείν, προκειμένου να προωθηθεί και να υποβοηθηθεί η ιδιωτική E&A στις τεχνολογίες των ηλεκτρονικών επικοινωνιών,
- έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τις εξελίξεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών εγκαίρως για το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2004.

39. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαινεί τη νέα Πρωτοβουλία 2010 για την Καινοτομία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων - με ενδεικτικό δανειοδοτικό κονδύλιο 20 δισεκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2003-2006 - πρωτοβουλία που στηρίζει τους στόχους της Λισσαβώνας και της Βαρκελώνης επεκτείνοντας τη δανειοδότηση για καινοτομία, E&A και εκπαίδευση, καθώς και για τη δημιουργία και διάδοση τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών.

40. Η επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο συνιστά προϋπόθεση για την προώθηση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, για την επίτευξη υψηλών ποσοστών οικονομικής μεγέθυνσης και απασχόλησης και για την μετάβαση προς μια οικονομία βασισμένη στη γνώση. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητά :

- την υλοποίηση του δεκαετούς προγράμματος όσον αφορά τους στόχους για τα εκπαιδευτικά συστήματα, που θα καταδεικνύει τη συμβολή της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην οικονομική μεγέθυνση, χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων, κριτήρια αναφοράς με στόχο να εντοπίζονται οι βέλτιστες πρακτικές και να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική και ουσιαστική επένδυση σε ανθρώπινους πόρους,

- τη συνέχιση των εργασιών στους τομείς της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και την μεγαλύτερη προώθηση της κινητικότητας και των ευκαιριών εντός της Ένωσης, με την καλλιέργεια περισσότερης διαφάνειας, την αναγνώριση των δεξιοτήτων και την εξασφάλιση της ποιότητάς τους,
- έμφαση στις βασικές δεξιότητες, στις γλώσσες, στην ανάπτυξη της ψηφιακής καλλιέργειας και στη δια βίου μάθηση στα πλαίσια των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και έγκριση των προγραμμάτων e-Learning και Erasmus-World μέχρι τον Ιούνιο του 2003,
- από το Συμβούλιο «Παιδεία» να διερευνήσει - λαμβανομένου υπ' όψη του ευρύτερου ρόλου της εκπαίδευσης και των πολιτισμικών της πτυχών - τρόπους προώθησης αυτού του ρόλου εντός ευρωπαϊκής προοπτικής σεβόμενης στο ακέραιο την επικουρικότητα, να υποβάλει δε έκθεση προς το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2005.

Γ. Εκσυγχρονισμός του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου

Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους

41. Κεντρικό στοιχείο της Στρατηγικής της Λισσαβόνας αποτελεί η βελτίωση της κατάστασης από άποψη απασχόλησης. Η αύξηση του αριθμού και της ποιότητας των θέσεων εργασίας συντελεί τόσο στην οικονομική μεγέθυνση όσο και στη μείωση του κινδύνου του αποκλεισμού. Η νέα τριετής προοπτική των Κατευθυντήριων Γραμμών για την Απασχόληση, που θα εγκριθούν κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου, ελπίζεται ότι θ' αποτελέσει τη βάση μιας απλουστευμένης και αποτελεσματικότερης Στρατηγικής για την Απασχόληση. Πέραν τούτου, υπάρχει επείγουσα ανάγκη να ενταθεί ο ρυθμός πορείας της μεταρρύθμισης των εθνικών αγορών εργασίας, με τον εντοπισμό μέτρων που μπορούν να γίνουν σύντομα πράξη και που μπορούν να επιφέρουν γρήγορα βελτίωση των επιπέδων απασχόλησης και οικονομικής μεγέθυνσης.
42. Με όλα αυτά υπόψη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :
- υιοθετεί τα κεντρικά μηνύματα του Συμβουλίου «Απασχόληση» με αντικείμενο τη μελλοντική Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων των γενικών στόχων που καθορίζονται σε αυτά : πλήρη απασχόληση χάρη στην αύξηση των ποσοστών απασχόλησης· ποιότητα και παραγωγικότητα στην εργασία· συνοχή και αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, που είναι στόχοι αλληλένδετοι και αλληλοενισχυτικοί,

- επιβεβαιώνει ότι η Στρατηγική για την Απασχόληση έχει τον προεξάρχοντα ρόλο στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβώνας που αφορούν την απασχόληση και την αγορά εργασίας και θα αναγνωρίσει ότι η στρατηγική αυτή συνετέλεσε αναμφισβήτητα στην πρόοδο που σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια,
- ζητά να παρέχει η νέα τριετής προοπτική των Κατευθυντηρίων Γραμμών για την Απασχόληση σταθερή βάση για μια απλοποιημένη και αποτελεσματικότερη στρατηγική, αυτές δε οι κατευθυντήριες γραμμές και οι Γενικοί Προσανατολισμοί των Οικονομικών Πολιτικών να συνεργούν με συνέπεια· οι Κατευθυντήριες Γραμμές θα πρέπει να είναι περιορισμένες σε αριθμό, προσανατολισμένες σε αποτελέσματα, να επιτρέπουν δε στα κράτη μέλη να διαμορφώνουν το πρόπον μίγμα μέτρων και ενεργειών, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές παραδόσεις και πρακτικές· θα πρέπει να συνοδεύονται από τους δέοντες στόχους,
- ζητά να έχουν οι Κατευθυντήριες Γραμμές για την Απασχόληση ως αντικείμενο : ενεργά και προληπτικά μέτρα για τους ανέργους και τους οικονομικώς μη ενεργούς, το να καταστεί συμφέρουσα η εργασία, την αύξηση της προσφοράς εργατικού δυναμικού και της συμμετοχής, την επιχειρηματικότητα, τις αλλαγές και την προαγωγή της προσαρμοστικότητας, την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου και τη δια βίου μάθηση, την ισότητα των φύλων, την ένταξη και τις διακρίσεις στην αγορά εργασίας και τις περιφερειακές ανισότητες στην απασχόληση· ταυτόχρονα, να λαμβάνουν υπ' όψη ότι η μετατροπή της αδήλωτης εργασίας σε κανονική απασχόληση συνιστά βασικό μέλημα της Στρατηγικής για την Απασχόληση, το οποίο θα πρέπει να εξεταστεί παράλληλα με τον αντίκτυπο της μετανάστευσης στις αγορές εργασίας.

43. Παρακινεί τα κράτη μέλη να διατηρήσουν τον ρυθμό πορείας της μεταρρύθμισης των εθνικών αγορών εργασίας, με εστίαση στα εξής :

- μεταρρυθμίσεις των συστημάτων φορολογίας και κοινωνικών παροχών καθώς και της αλληλεπίδρασής τους, ούτως ώστε να προωθούν τη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό και ν' αντιμετωπίζουν τις παγίδες της φτώχειας και της ανεργίας, και αύξηση της ζήτησης εργατικού δυναμικού και της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, ιδίως όσων έχουν χαμηλές προοπτικές αμοιβής,

- βελτίωση των συστημάτων διαμόρφωσης μισθών και ημερομισθίων, ούτως ώστε να λαμβάνουν υπόψη τη σχέση μεταξύ μισθών, σταθερότητας τιμών, παραγωγικότητας, επιπέδων κατάρτισης και συνθηκών της αγοράς εργασίας, και εκσυγχρονισμό της εργατικής νομοθεσίας λαμβανομένης υπ' όψη της ανάγκης για ευελιξία αλλά και ασφάλεια, συν τοις άλλοις με τη χαλάρωση των υπερβολικά περιοριστικών στοιχείων που επηρεάζουν τη δυναμική της αγοράς εργασίας, αλλά και με ταυτόχρονο σεβασμό του ρόλου των κοινωνικών εταίρων σύμφωνα με την εθνική πρακτική,
- βελτίωση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων ενεργού αγοράς εργασίας, με καλύτερη παρακολούθηση κατά και μετά· βελτίωση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού μεταξύ επαγγελματών, κλάδων, περιοχών και χωρών, επί παραδείγματι με τη βελτίωση της διαφάνειας και της αμοιβαίας αναγνώρισης των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης,
- αύξηση της προσφοράς εργατικού δυναμικού, ιδίως μεταξύ ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, γυναικών, μεταναστών και νέων· ενθάρρυνση της παραμονής στον ενεργό πληθυσμό, με αποτρεπτικά μέτρα κατά της παροχής κινήτρων πρόωρης αποχώρησης· και περιορισμό των φραγμών και των αντικινήτρων που αποτρέπουν τις γυναίκες από την εργασία, συν τοις άλλοις, με την παροχή μεγαλύτερων ευκολιών όσον αφορά τη φροντίδα των παιδιών.

44. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να συγκροτήσει μια Ευρωπαϊκή Ειδική Ομάδα για την Απασχόληση, προεδρευόμενη από τον κ. Wim Kok, για τη διεξαγωγή ανεξάρτητης και ενδεδειγμένης εξέτασης των κύριων προκλήσεων της πολιτικής που συνδέεται με την απασχόληση και για τον εντοπισμό πρακτικών μεταρρυθμιστικών μέτρων με όσο το δυνατόν πιο άμεση επίπτωση στην ικανότητα των κρατών μελών να υλοποιήσουν την αναθεωρημένη Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση και να επιτύχουν τους σκοπούς και στόχους της. Η εν λόγω Ειδική Ομάδα θα πρέπει να συσταθεί με την επιφύλαξη των διατάξεων της Συνθήκης για την απασχόληση· θα πρέπει να αποτελείται από μικρό αριθμό εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου, και να είναι σε θέση να απηχεί τις απόψεις όλων των κοινωνικών εταίρων. Θα πρέπει να υποβάλει εγκαίρως έκθεση στην Επιτροπή, προκειμένου η κοινή έκθεση του Συμβουλίου και της Επιτροπής για την απασχόληση να υποβληθεί στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2004. Η έκθεσή της θα πρέπει να δημοσιοποιηθεί.

45. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιδοκιμάζει την πρόθεση της Επιτροπής να παρουσιάσει ανακοίνωση σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ μετανάστευσης, ένταξης των νόμιμων μεταναστών στις κοινωνίες της Ένωσης, και απασχόλησης. Χρειάζεται μια νέα προσέγγιση του θέματος της μετανάστευσης στη συνάρτηση των ελλείψεων δεξιοτήτων και των δημογραφικών αλλαγών και προβολών στην ΕΕ, καίριο δε ρόλο στην προσέγγιση αυτή θα μπορούσε να παίξει η εύρυθμη ένταξη των ήδη εγκατεστημένων και των μελλοντικών νόμιμων μεταναστών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανέλθει σ' αυτό το θέμα κατά τη σύνοδό του τον Ιούνιο του 2003 στη Θεσσαλονίκη.
46. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιδοκιμάζει την καθιέρωση μιας Τριμερούς Κοινωνικής Συνάντησης Κορυφής για την Οικονομική Μεγέθυνση και την Απασχόληση. Η πρώτη Συνάντηση Κορυφής, η οποία προηγήθηκε του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, προέβαλε τη σημαντική συμβολή που μπορούν να προσφέρουν οι κοινωνικοί εταίροι στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση και στους στόχους της Λισσαβώνας με το κοινό πολυετές πρόγραμμα εργασιών για το οποίο συμφώνησαν προσφάτως.
47. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επίσης :
- επιδοκιμάζει την ενίσχυση της υλοποίησης, του συντονισμού και της παρακολούθησης της ισότητας των φύλων και της ένταξης της διάστασης του φύλου στις άλλες πολιτικές ανά την ΕΕ· για να παρακολουθείται η πρόοδος, καλεί την Επιτροπή να καταρτίζει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ετήσια έκθεση προς το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με τις εξελίξεις προς την ισότητα των φύλων και με προσανατολισμούς για την ένταξη της διάστασης του φύλου στους άλλους τομείς πολιτικής,
 - συνιστά να διατηρηθεί ο ρυθμός πορείας του Σχεδίου Δράσης για τις Δεξιότητες και την Κινητικότητα, μεταξύ άλλων με την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας, μέχρι το τέλος του 2003, ως προς την οδηγία για την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και με τη λήψη των αποφάσεων των αναγκαίων ώστε να μπορέσει ενδεχομένως ν' αρχίσει να χρησιμοποιείται από το καλοκαίρι του 2004 η Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Υγείας,
 - συνιστά να γίνει επισκόπηση των ήδη διεξαγόμενων προσπαθειών για τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας, και επαινεί την πρόθεση της Επιτροπής να ετοιμάσει μέχρι τέλους 2003 έκθεση για την ποιότητα στην εργασία. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί συμφωνία έως τα τέλη του 2003 για την προσωρινή απασχόληση.

Κοινωνική αλληλεγγύη και κοινωνική συνοχή

48. Η Ένωση είναι αποφασισμένη να προαγάγει ένα υψηλό επίπεδο κοινωνικής συνοχής, βασισμένο στις αρχές της κοινωνικής αλληλεγγύης και της κοινωνικής ένταξης. Για να εξασφαλιστεί η επάρκεια και η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας των κρατών μελών, ιδιαίτερα τώρα που γερνά ο πληθυσμός τους, τα κράτη μέλη πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειες που έχουν ήδη αναλάβει για τον εκσυγχρονισμό τους. Χρειάζεται ισχυρή και αμοιβαία ενισχυτική αλληλεπίδραση μεταξύ των πολιτικών απασχόλησης και των πολιτικών κοινωνικής προστασίας. Η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού προϋποθέτει, πέραν της πολιτικής για την απασχόληση, την ένταξη του στόχου αυτού σε όλες τις οικείες συνιστώσες της πολιτικής, αναγνωριζόμενης της ευθύνης που κατά πρώτο και κύριο λόγο φέρουν για το ζήτημα αυτό τα κράτη μέλη και οι περιφερειακές και τοπικές αρχές.
49. Με βάση τα ανωτέρω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :
- επιδοκιμάζει την κοινή έκθεση Συμβουλίου/Επιτροπής για τις επαρκείς και βιώσιμες συντάξεις και την εστίασή της στην ανάγκη χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας προκειμένου να εξασφαλιστούν επαρκείς συνταξιοδοτικές παροχές σε μια εποχή όπου ο πληθυσμός γερνά· και προτρέπει τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για την υλοποίηση περαιτέρω μεταρρυθμίσεων των συνταξιοδοτικών συστημάτων, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η αύξηση της απασχόλησης ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας,
 - ζητεί διαρκή εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα των συντάξεων καθώς και επισκόπηση της προόδου το 2006, με τη συμμετοχή και των νέων κρατών μελών, συνέχιση της πρακτικής της συνεργασίας μεταξύ Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας και Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής. Υπάρχει σαφής ανάγκη να συνεχιστεί η ανάπτυξη δεικτών που να καλύπτουν την επάρκεια, τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και τον εκσυγχρονισμό των συνταξιοδοτικών συστημάτων,
 - καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να διατηρήσουν το ρυθμό της συνεργασίας με την κατάρτιση ειδικών μελετών που θα επικεντρώνονται στις κοινές προκλήσεις των συνταξιοδοτικών συστημάτων,

- επιδοκιμάζει την κοινή έκθεση Συμβουλίου/Επιτροπής για την υγειονομική περίθαλψη και τη μακροχρόνια μέριμνα των ηλικιωμένων και την εντατικοποίηση της συνεργατικής ανταλλαγής απόψεων επ’ αυτού, βάσει περαιτέρω προτάσεων που θα πρέπει να υποβάλει η Επιτροπή ως το φθινόπωρο του 2003,
- καλεί το Συμβούλιο να επιδιώξει περαιτέρω βελτίωση και απλοποίηση των διατάξεων της Επιτροπής, λαμβανομένων υπ’ όψη των προβλημάτων που προκύπτουν στον τομέα των κοινωνικών ασφαλίσεων από την διασυνοριακή κυκλοφορία των Ευρωπαίων εργαζομένων, επιταχύνοντας τη διαδικασία εκσυγχρονισμού του κανονισμού 1408/71, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που καθορίστηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης.

50. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει εγκαίρως για το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2004, έκθεση για τη βελτίωση του γενικότερου πλαισίου των πολιτικών κοινωνικής προστασίας μέσω μεγαλύτερης έμφασης στην αποτελεσματικότητα των κινήτρων (π.χ. συστήματα παροχών, αρμονική συνύπαρξη επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, μέτρα υπέρ των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας) και εντοπισμού ορθών πρακτικών.
51. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί επίσης την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση για τη σκοπιμότητα της απλούστευσης και του εξορθολογισμού των διάφορων συνιστωσών των εργασιών περί κοινωνικής προστασίας σ’ ένα πλαίσιο με λογική συνοχή, με τη βοήθεια της ανοικτής μεθόδου συντονισμού. Σε αυτή την έκθεση θα εξηγείται πώς μπορούν να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι ως το 2006, και αυτό με πλήρη σεβασμό της επικουρικότητας και των εθνικών αρμοδιοτήτων σε σχέση με την οργάνωση και τη χρηματοδότηση της κοινωνικής προστασίας.
52. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσκαλεί τα κράτη μέλη να καθορίσουν, μέσα στα νέα εθνικά σχέδια δράσης που θα παρουσιάσουν ως τον Ιούλιο του 2003, προσήκοντες εθνικούς στόχους για την ουσιαστική μείωση μέχρι το 2010 του αριθμού των ατόμων που κινδυνεύουν να περιπέσουν σε ένδεια και κοινωνικό αποκλεισμό. Το Συμβούλιο προσβλέπει στον δεύτερο γύρο των εθνικών Σχεδίων Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση και στην Κοινή Έκθεση για την Κοινωνική Ενσωμάτωση πριν από το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2004, τονίζει δε η σημασία της αμοιβαίας γνωστοποίησης των βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της κοινωνικής ενσωμάτωσης και η στόχευση της βοήθειας στις υποεκπροσωπούμενες και μειονεκτούσες ομάδες, όπως οι μετανάστες, καθώς και η και ενθάρρυνση της κοινωνικής ευθύνης. Θα πρέπει να καταβληθούν ιδιαίτερες προσπάθειες κατά το Ευρωπαϊκό Έτος των Ατόμων με Αναπηρίες, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η καλύτερη ένταξή τους στην κοινωνία και την αγορά εργασίας.

Δ. Εξασφάλιση αποτελεσμάτων ως προς την περιβαλλοντική διάσταση της αειφορίας

Αναστροφή μη βιώσιμων τάσεων

53. Η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη δεν είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμη αν δεν ληφθούν μέτρα για την περιστολή των περιβαλλοντικών πιέσεων και τη διατήρηση των φυσικών πόρων στα πλαίσια της συνολικής στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης που ξεκίνησε στο Γκέτεμποργκ. Σ' αυτό πρέπει να περιλαμβάνονται μέτρα που ν' αποβλέπουν στην αποσύζευξη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και της χρήσης των πόρων από την οικονομική μεγέθυνση. Παρά την κάποια πρόοδο, οι ανησυχητικές τάσεις που παρατηρούνταν όταν ξεκίνησε αυτή η στρατηγική δεν έχουν αναστραφεί, και ως εκ τούτου χρειάζεται να δοθεί νέα ώθηση.
54. Μ' αυτά τα δεδομένα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο :
- καλεί τα κράτη μέλη να επιταχύνουν την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του Πρωτοκόλλου του Κιότο, και δη της μείωσης των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων και της αύξησης του μεριδίου των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, καθορίζοντας έναν ενδεικτικό στόχο 12% για τις πρωτογενείς ενεργειακές ανάγκες ολόκληρης της ΕΕ και 22% για τις ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια έως το 2010 και ενθαρρύνοντας εθνικούς στόχους της βελτίωσης της ενεργειακής αποτελεσματικότητας, καλώντας το Συμβούλιο «Περιβάλλον» να εξετάσει τον καθορισμό ενδεικτικών στόχων, με αποτελεσματικό από άποψη κόστους τρόπο και με όσο το δυνατόν λιγότερες στρεβλωτικές επιπτώσεις· και να επιτύχουν τελική συμφωνία επί της οδηγίας για την εμπορία δικαιωμάτων εκπομπής,
 - παροτρύνει το Συμβούλιο να εκδώσει, πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης, το πρόγραμμα «Εξυπνη Ενέργεια για την Ευρώπη» και εκφράζει ικανοποίηση για τη συμφωνία που επήλθε προσφάτως όσον αφορά την οδηγία για την προώθηση των βιοκαυσίμων για τις μεταφορές, όπου θα καθορίζονται εθνικοί ενδεικτικοί στόχοι, σύμφωνοι με την ενδεικτική τιμή του 5,75% για τη χρησιμοποίηση βιοκαυσίμων έως το 2010 στις μεταφορές. Επαινεί την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει προτάσεις, υπό το πρίσμα της προσεχούς της ανακοίνωσης, σχετικά με την τιμολόγηση της υποδομής των μεταφορών, καθώς και πρόταση για ευρωπαϊκό σήμα τέλους κυκλοφορίας έως τον Ιούνιο του 2003,

- χαιρετίζει, υπό την επιφύλαξη της γνώμης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τη συμφωνία των Υπουργών Οικονομικών όσον αφορά τη φορολόγηση της ενέργειας, βάσει της συμβιβαστικής πρότασης της Προεδρίας, όπως τροποποιήθηκε κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου «Ecofin» στις 19 Μαρτίου,
- προτρέπει το Συμβούλιο «Ecofin» να ενθαρρύνει τη μεταρρύθμιση των επιδοτήσεων που έχουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και που δεν συμβιβάζονται με την αειφορία,
- προτρέπει το Συμβούλιο να επιταχύνει τις εργασίες προς μια πιο υπεύθυνη διαχείριση των φυσικών πόρων, μεταξύ δε άλλων και δράσεις για την επίτευξη των στόχων του 2010 για τη βιοποικιλότητα και των στόχων του 2015 για τα αποθέματα ιχθύων· ζητά επίσης την επείγουσα ανάπτυξη και υλοποίηση της νέας ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί χημικών ουσιών, όπως συμφωνήθηκε στο Γκέτεμποργκ.

55. Η τεχνολογία διαδραματίζει και αυτή σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβώνας για την αειφορία. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής να οριστικοποιήσει, έως τα τέλη του 2003, το πρόγραμμα δράσης για τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες, προκειμένου να εξαλειφθούν τα εμπόδια στην ανάπτυξη και χρήση καθαρών τεχνολογιών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει τον ρόλο των τεχνολογιών αυτών στην επίτευξη του διδύμου στόχου περιβάλλοντος και ανταγωνιστικότητας και ζητεί :

- να δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη νέων καυσίμων και τεχνολογιών οχημάτων ως κυρίου μέσου για την μετάβαση προς βιώσιμο σύστημα μεταφορών, σε σύμπραξη με τη βιομηχανία, όπου η ΕΕ θα συμβάλει πλήρως στην εκπόνηση διεθνών προδιαγραφών για τα νέα καύσιμα και τεχνολογίες οχημάτων και για τη συναφή υποδομή, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι η βιομηχανία μας μπορεί πράγματι να είναι ανταγωνιστική στην διογκούμενη αυτή αγορά,
- να εξετάσει η ΕΕ την οικεία μεθόδευση της έρευνας και ανάπτυξης, προκειμένου οι περιβαλλοντικές καινοτομίες και οι νέες καινοτομίες αιχμής, όπως τα ηλεκτρικά στοιχεία καυσίμου, να αντιμετωπιστούν ως προτεραιότητες και προκειμένου να αξιοποιηθούν όλες οι συνεργίες,
- έκθεση της Επιτροπής για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των προγραμμάτων EHIP, LIFE και του Έκτου Προγράμματος Πλαισίου στην ανάπτυξη νέων περιβαλλοντικών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης και νέων καυσίμων και τεχνολογιών οχημάτων και της κυκλοφορίας τους στην αγορά.

Ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών

56. Με πρόσφατο ακόμη το ατύχημα του Prestige, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο βεβαιώνει εκ νέου την αλληλεγγύη του προς τις χώρες, τις περιοχές και τα άτομα που έχουν πληγεί. Κατόπιν των μέτρων που εξαγγέλθηκαν στο Συμβούλιο το Δεκέμβριο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί :
- Να υλοποιηθούν γρήγορα τα μέτρα που ενέκριναν Συμβούλιο και Κοινοβούλιο μετά το ατύχημα του ERIKA (αυστηρότεροι έλεγχοι στα λιμάνια, καλύτερη εποπτεία των νηογνομόνων, καθορισμός λιμανιών καταφυγής, εγκατάσταση συστημάτων παρακολούθησης της κίνησης σκαφών και πληροφοριών στα ύδατα της Ένωσης),
 - να εξετασθούν ταχέως και να εφαρμοσθούν από το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη τα μέτρα τα σχετικά με την καταστροφή του Prestige, με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής,
 - να επιτύχει το Συμβούλιο (Μεταφορές) της 27ης Μαρτίου συμφωνία ως προς την πρόταση της Επιτροπής για τον περιορισμό της μεταφοράς βαρέως πετρελαίου σε δεξαμενόπλοια μονού κύτους και την επίσπευση του χρονοδιαγράμματος απόσυρσης αυτών των δεξαμενόπλοιων, καθώς και ως προς την καταβολή συντονισμένων προσπάθειών από όλα τα κράτη μέλη και από την Επιτροπή για την εισαγωγή ανάλογου συστήματος σε παγκόσμιο επίπεδο το ταχύτερο δυνατόν, με τροποποίηση της Σύμβασης MARPOL,
 - να εκφραστεί υποστήριξη προς τις διεξαγόμενες εργασίες στα πλαίσια του ΔΝΟ για την δημιουργία κώδικα του κράτους σημαίας και υποχρεωτικού προτύπου συστήματος ελέγχου, προκειμένου οι αρχές σημαίας να εκπληρώνουν τα δυνάμει των διεθνών συμβάσεων καθήκοντά τους,
 - να θεσπιστεί πριν από το τέλος του 2003, με βάση την πρόσφατη πρόταση της Επιτροπής, σύστημα κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των ποινικών, για αδικήματα ρύπανσης χρησιμοποιώντας την κατάλληλη νομική βάση,

- να μελετήσει η Επιτροπή όλα τα δυνατά μέτρα που θα εξασφαλίζουν την αποτελεσματική κινητοποίηση του απαραίτητου αντιρρυπαντικού εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένων πλοίων καθαρισμού) προκειμένου να βοηθούνται κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν πρόβλημα ρύπανσης,
- να αυξηθεί η ευθύνη των εκτελούντων θαλάσσιες μεταφορές, μέσω της τροποποίησης των σχετικών διατάξεων της Σύμβασης για την αστική ευθύνη,
- όσον αφορά την αποζημίωση των θυμάτων της ρύπανσης, καθώς και της περιβαλλοντικής ζημίας τα κράτη μέλη να επιδιώξουν κατά την επικείμενη διπλωματική διάσκεψη στα πλαίσια του ΔΝΟ το Μάιο αύξηση του ήδη ισχύοντος ανώτατου ορίου αποζημίωσης σε 1 δισεκατομμύριο ευρώ· ελλείψει θετικής έκβασης των εργασιών στους κόλπους του ΔΝΟ, να εργαστούν επί της υφισταμένης πρότασης κανονισμού για τη σύσταση ειδικού ευρωπαϊκού ταμείου προικοδοτημένου με 1 δισεκατομμύριο ευρώ, με την προοπτική να έχει συσταθεί το ταμείο αυτό μέχρι το τέλος του έτους και με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη άντληση ιδιωτικών κεφαλαίων,
- να διερευνηθούν οι δυνατότητες, στα πλαίσια της Σύμβασης των ΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας, ώστε να παρέχεται καλύτερη προστασία στα παράκτια κράτη· να βελτιωθεί ο συντονισμός μεταξύ Ένωσης και ΔΝΟ καθώς και με τις γειτονικές χώρες και με τη Ρωσία, ούτως ώστε να βρεθούν τρόποι και μέσα επαρκούς προστασίας σε συμμόρφωση προς τη διεθνή νομοθεσία, και συγκεκριμένα με τον καθορισμό ιδιαιτέρως ευπρόσβλητων περιοχών· θα πρέπει επίσης να βελτιωθεί η συνεργασία με τα γειτονικά κράτη ώστε να κατοχυρωθεί η ασφάλεια των μεταφορών πετρελαίου υπό σκληρές συνθήκες πάγου.

Πολιτικές και μέσα για την εξασφάλιση αποτελεσμάτων

57. Για να πραγματοποιηθεί ολόκληρη η δέσμη μεταρρυθμίσεων που προτάθηκε στο Γκέτεμποργκ, είναι ζωτικής σημασίας η ανάληψη δράσης από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη για την τόνωση της αποτελεσματικότητας και της συνοχής των ήδη υφιστάμενων διεργασιών, στρατηγικών και μέσων. Σε αυτό μπορεί να βοηθήσει η ενίσχυση της διαδικασίας του Κάρντιφ για την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών μελημάτων στις τομεακές πολιτικές και ανάπτυξη γενικών και τομεακών στόχων αποσύζευξης, επίσης δε η βελτίωση των σχετικών με το περιβάλλον διαρθρωτικών δεικτών και η παρακολούθηση της προόδου σε κάθε τομέα καθώς και ο εντοπισμός των καλύτερων πρακτικών.

58. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταγράφει την πρόθεση της Επιτροπής :
- να καταρτίσει ετήσιο απολογισμό της διεργασίας του Κάρντιφ για την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών μελημάτων και τακτική ετήσια επισκόπηση περιβαλλοντικής πολιτικής και να υποβάλει εγκαίρως έκθεση, ώστε τα αποτελέσματα αυτών των εργασιών να λαμβάνονται υπόψη στην προετοιμασία των μελλοντικών εαρινών του συνόδων, αρχίζοντας από το 2004,
 - υπό το γενικό συντονισμό του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων, έγκαιρη ενημέρωση και επανεξέταση, πριν από κάθε Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και αρχής γενομένης από το 2004, του υπάρχοντος «Οδικού χάρτη για την παρακολούθηση της εφαρμογής των συμπερασμάτων του Γκέτεμποργκ»· το Συμβούλιο θα πρέπει να τον χρησιμοποιεί ως πρακτικό και δυναμικό μέσο υλοποίησης που παρέχει σαφή επισκόπηση των σκοπών, των στόχων και των ευθυνών κάθε πλευράς.
59. Το νομικό πλαίσιο που στηρίζει τους περιβαλλοντικούς στόχους της Λισσαβώνας πρέπει να αναπτυχθεί περισσότερο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτρέπει να επιτευχθεί, ει δυνατόν έως τον Απρίλιο του 2004, οριστική συμφωνία επί της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη ως συγκεκριμένου μέσου υλοποίησης της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»· ζητά από τα κράτη μέλη γρήγορη επικύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης του Ώρχους, από δε το Συμβούλιο να εκδώσει, μέχρι τα μέσα του 2004, προτάσεις οδηγίας για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και νομικής πράξης που να ορίζει πώς θα συμμορφωθεί η Ένωση με τις διατάξεις των τριών σκελών αυτής της Σύμβασης.

Ε. Προαγωγή της αειφόρου ανάπτυξης σε παγκόσμια κλίμακα

60. Με την ανάγκη γενικότερης συνοχής μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών υπόψη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η Ένωση είναι ενεργά αποφασισμένη να εξακολουθήσει να έχει ηγετικό ρόλο στην προαγωγή της αειφόρου ανάπτυξης σε παγκόσμια κλίμακα, μετατρέποντας σε συγκεκριμένη δράση τις πολιτικές φιλοδοξίες που συμφωνήθηκαν στο Γιοχάνεσμπουργκ, τη Ντόχα και το Μοντερρέυ, προς τις εξής κατευθύνσεις :
- εξασφάλιση ουσιαστικών επακόλουθων ενεργειών κατόπιν των νέων σκοπών και στόχων που συμφωνήθηκαν στο Γιοχάνεσμπουργκ όσον αφορά την ύδρευση και αποχέτευση, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τα εξαντλούμενα αποθέματα ιχθύων, τις χημικές ουσίες και τους φυσικούς πόρους, συμπεριλαμβανομένων των δασών και της βιοποικιλότητας,

- εξασφάλιση αποτελεσματικής παρακολούθησης της δέσμευσης του Μοντερρέν για επίτευξη του στόχου του 7% για τη δημόσια αναπτυξιακή βοήθεια (ODA),
- τόνωση του αισθήματος κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευθύνης των εταιριών, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε διεθνές· μέσα προαγωγής των βιώσιμων και δίκαιων εμπορικών ανταλλαγών, ιδίως με την ανάπτυξη κινήτρων για το εμπόριο αγαθών που έχουν παραχθεί με αειφόρους μεθόδους και την ενθάρρυνση εξαγωγικών πιστώσεων που να μην αντίκεινται στην αειφόρο ανάπτυξη,
- περαιτέρω ανάπτυξη και υλοποίηση των πρωτοβουλιών της ΕΕ «Νερό για τη Ζωή» και «Ενέργεια για την Εξάλειψη της Ένδειας και την Αειφόρο Ανάπτυξη»,
- συμβολή στην ανάπτυξη περιφερειακών στρατηγικών αειφόρου ανάπτυξης, με βάση π.χ. την εμπειρία που έχει αποκομιστεί στη συνάρτηση της διεργασίας EUROMED,
- έγκαιρη εκπόνηση, τόσο στο διεθνές πλαίσιο όσο και στο πλαίσιο της ΕΕ, του δεκαετούς πλαισίου προγραμμάτων για τη βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή, στα οποία η Ένωση θα πρέπει να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο,
- προτροπή άλλων μερών, και ιδίως της Ρωσικής Ομοσπονδίας, να επικυρώσουν το Πρωτόκολλο του Κιότο, ώστε να μπορέσει να τεθεί εγκαίρως σε ισχύ,
- ενίσχυση της διεθνούς περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε αναβάθμιση του UNEP σε ειδικευμένο οργανισμό των ΗΕ με εντολή ευρείας βάσεως σε θέματα περιβάλλοντος.

ΣΤ. Προσπορισμός πλήρους οφέλους από τη διευρυμένη ΕΕ μέσω της υλοποίησης των στόχων της Λισσαβώνας

61. Η διεύρυνση αυξάνει τις δυνατότητες οικονομικής μεγέθυνσης. Ενώ θα αποκομίζουμε τα οφέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 25, θα πρέπει να στηριχθούμε στις αξίες που συνιστούν το υπόβαθρο της διαδικασίας της Λισσαβώνας : επιχειρηματικότητα, χρηστή και διαφανής δημόσια διαχείριση και ανάπτυξη και οικονομικές πολιτικές προσανατολισμένες στη σταθερότητα. Δείχνοντας πολιτική βούληση για επίτευξη των στόχων της Λισσαβώνας, βελτιώνουμε τις γενικές συνθήκες ώστε ο ιδιωτικός τομέας να αναπτυχθεί και να ωφεληθεί από τη διευρυμένη ενιαία αγορά, πράγμα που είναι επίσης απαραίτητο προκειμένου να ενισχύσουμε την εμπιστοσύνη προς τον ιδιωτικό τομέα και να συμβάλουμε στην επένδυση που είναι αναγκαία για την σύνδεση της νέας Ευρώπης στον τομέα των μεταφορών και της ενέργειας.
62. Η ΕΕ των 25 παρέχει επίσης νέες δυνατότητες ανταλλαγής ιδεών, προάγοντας έτσι την έρευνα και την ανάπτυξη. Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας θα διευρυνθεί προς όφελος όλων. Μια κοινωνία της πληροφορίας δίχως αποκλεισμούς θα συνδέει τους πολίτες και στις 25 χώρες – σε ολόκληρη πράγματι την Ευρώπη. Επίσης, η ΕΕ των 25 θα έχει ακόμα μεγαλύτερο προβάδισμα παγκοσμίως στην αειφόρο ανάπτυξη, κάνοντας πράξη τις δεσμεύσεις της Ντόχα, του Μοντερρέν και του Γιοχάνεσμπουργκ.

Ζ. Άσυλο

63. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε την επιστολή του Ηνωμένου Βασιλείου με αντικείμενο νέες προσεγγίσεις της διεθνούς προστασίας και κάλεσε την Επιτροπή να διερευνήσει περισσότερο τις ιδέες αυτές και συγκεκριμένα με την Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, μέσω δε του Συμβουλίου να υποβάλει έκθεση προς τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον Ιούνιο του 2003.

ο
ο ο

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ - ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

64. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων προσχώρησης με την Κύπρο, την Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβακική Δημοκρατία και τη Σλοβενία στην Κοπεγχάγη το Δεκέμβριο του 2002, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τις σημαντικές προσπάθειες που κατέβαλαν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη προκειμένου να οριστικοποιήσουν τη Συνθήκη και την Πράξη Προσχώρησης ενόψει της υπογραφής στην Αθήνα στις 16 Απριλίου 2003. Πρόκειται για σημαντική στιγμή που θα επισφραγίσει την βούληση τόσο των σημερινών κρατών μελών όσο και των μελλοντικών να συνεργασθούν για την επίτευξη της ευρωπαϊκής ιδέας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να λάβουν εγκαίρως αποφάσεις για να εξασφαλισθεί η τήρηση του καθορισμένου χρονοδιαγράμματος.
65. Τα θετικά αποτελέσματα του πρόσφατου δημοψηφίσματος στη Μάλτα για την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελούν σημαντικό πρώτο βήμα προς μία ευρύτερη Ευρώπη σε συνθήκες ειρήνης, δημοκρατίας, σταθερότητας και ευημερίας. Η Ένωση χαιρετίζει την απόφαση του λαού της Μάλτας, καλεί δε τους λαούς των άλλων υπό προσχώρηση κρατών να εκμεταλλευτούν την ευκαιρία και να καρπωθούν τα οφέλη από την ιδιότητα του μέλους και να γίνει η διεύρυνση πραγματικότητα την 1η Μαΐου 2004.

ΙΡΑΚ

66. Με την έναρξη της στρατιωτικής σύγκρουσης ερχόμαστε αντιμέτωποι με μία νέα κατάσταση. Ελπίζουμε ότι θα δοθεί τέλος στη σύγκρουση, περιορίζοντας κατά το δυνατόν τις ανθρώπινες απώλειες και την ανθρώπινη δυστυχία. Η κοινή πρόκληση είναι :
67. Όσον αφορά το Ιράκ :
- Η ΕΕ είναι προσηλωμένη στη δέσμευσή της για την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία, την πολιτική σταθερότητα και τον πλήρη και πραγματικό αφοπλισμό του Ιράκ σε όλη του την επικράτεια, καθώς και για το σεβασμό των δικαιωμάτων του ιρακινού λαού, περιλαμβανομένων όλων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.

- Πιστεύουμε ότι τα Ηνωμένα Έθνη πρέπει να εξακολουθήσουν να έχουν κεντρικό ρόλο κατά τη σύγκρουση και μετέπειτα. Το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών έχει μοναδική ικανότητα και πρακτική πείρα στο συντονισμό της παροχής βοήθειας προς κράτη σε μετασυγκρουσιακές περιόδους. Το Συμβούλιο Ασφαλείας θα πρέπει να δώσει στα Ηνωμένα Έθνη κατηγορηματική εντολή για την αποστολή αυτή.
- Θα πρέπει να ανταποκριθούμε επείγοντως στις μείζονες ανθρωπιστικές ανάγκες που θα ανακύψουν από τη σύγκρουση. Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν αναλάβει τη δέσμευση να δράσουν ενεργά σ' αυτόν τον τομέα, κατά τις καθιερωμένες αρχές. Υποστηρίζουμε την πρόταση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, κατά την οποία οι ανθρωπιστικές ανάγκες του ιρακινού λαού θα συνεχίσουν να αντιμετωπίζονται με το πρόγραμμα «Πετρέλαιο έναντι τροφίμων».
- Θέλουμε να συμβάλουμε ουσιαστικά στην εξασφάλιση συνθηκών εντός των οποίων όλοι οι Ιρακινοί θα ζουν ελεύθεροι, με αξιοπρέπεια και θα ευημερούν υπό αντιπροσωπευτική κυβέρνηση η οποία θα συνυπάρχει ειρηνικά με τις γείτονες χώρες και θα αποτελεί ενεργό μέλος της διεθνούς κοινότητας. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και τον Ύπατο Εκπρόσωπο να διερευνήσουν τους τρόπους με τους οποίους η ΕΕ θα μπορούσε να βοηθήσει τον ιρακινό λαό στην επίτευξη αυτών των στόχων.

68. Σε περιφερειακό επίπεδο :

- Εκφράζουμε αλληλεγγύη και είμαστε έτοιμοι να παράσχουμε βοήθεια στις χώρες αυτές που, ως αποτέλεσμα της σύγκρουσης, έρχονται αντιμέτωπες με προβλήματα και κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων πιθανών ρευμάτων προσφύγων. Η ΕΕ θα υποστηρίζει ενεργά τις προσπάθειες για περιφερειακή σταθερότητα.
- Καλούμε όλες τις χώρες της περιοχής να απόσχουν από ενέργειες που μπορεί να οδηγήσουν σε μεγαλύτερη αστάθεια.
- Οι χώρες της περιοχής έχουν επίσης ιδιαίτερη ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη τρομοκρατικών ενεργειών.

- Θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε ενεργά για την αναθέρμανση της Ειρηνευτικής Διαδικασίας στη Μέση Ανατολή με την άμεση δημοσιοποίηση και εφαρμογή του οδικού χάρτη, όπως υποστηρίχθηκε από την Τετραμερή.
- Θα εμβαθύνουμε το διάλογο και τη συνεργασία μας με τον αραβικό και τον ισλαμικό κόσμο σε όλους τους τομείς. Ευελπιστούμε ότι σύντομα θα είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν επιτυχώς οι σημαντικές ευκαιρίες που προσφέρει η Διαδικασία της Βαρκελώνης.

69. Στο διεθνή χώρο :

- Επαναλαμβάνουμε ότι είμαστε προσηλωμένοι στο θεμελιώδη ρόλο των Ηνωμένων Εθνών στο διεθνές σύστημα και στην πρωταρχική ευθύνη του Συμβουλίου Ασφαλείας όσον αφορά τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και σταθερότητας.
- Είμαστε αποφασισμένοι να ενισχύσουμε τις ικανότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ και της ΕΠΑΑ.
- Διατηρούμε την πεποίθηση ότι πρέπει να ενισχύσουμε τη διατλαντική εταιρική σχέση, η οποία παραμένει θεμελιώδης στρατηγική προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το σκοπό αυτό απαιτείται συνεχής διάλογος για τις νέες περιφερειακές και παγκόσμιες προκλήσεις.
- Θα συνεχίσουμε να συμβάλλουμε στην περαιτέρω ενίσχυση της διεθνούς συμμαχίας κατά της τρομοκρατίας.
- Θα εντείνουμε επίσης τις εργασίες μας για τη χάραξη μιας συνολικής, συνεπούς και αποτελεσματικής πολυμερούς πολιτικής από τη διεθνή κοινότητα με στόχο να προληφθεί η διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής.

70. Οι ανωτέρω στόχοι είναι αλληλένδετοι και συμπληρωματικοί. Θα πρέπει να επιδιωχθούν εκ παραλλήλου μέσω συντονισμένης δράσης όλων των βασικών διεθνών παραγόντων. Σύμφωνα με το πνεύμα αυτό, η αποκατάσταση της ενότητας της διεθνούς κοινότητας συνιστά απόλυτη επιταγή.

ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

71. Η ιρακινή κρίση καθιστά ακόμη επιτακτικότερη τη συζήτηση και διευθέτηση των άλλων προβλημάτων της περιοχής.
72. Η ισραηλοπαλαιστινιακή διένεξη, ειδικότερα, παραμένει αιτία βαθιάς ανησυχίας. Αμφότερες οι πλευρές οφείλουν να ενεργήσουν με άκρα αυτοσυγκράτηση. Αυτός είναι καιρός για διαπραγματεύσεις, για συμβιβασμό και για συμφιλίωση, όχι για τον φαύλο κύκλο του μίσους, της αντιπαράθεσης και της βίας.
73. Επαναλαμβάνουμε ότι υποστηρίζουμε στο ακέραιο το όραμα της διεθνούς κοινότητας για δύο κράτη που ζουν μαζί με ειρήνη και ασφάλεια, με βάση τα σύνορα του 1967. Όλοι οι ενεχόμενοι έχουν την ίδια ιστορική ευθύνη να κάνουν το όραμα αυτό πραγματικότητα.
74. Ο οδικός χάρτης που ενέκριναν οι Τέσσερις στις 20 Δεκεμβρίου του 2002 δείχνει το δρόμο για την επίτευξη οριστικής, δίκαιης και συνολικής διευθέτησης. Ο οδικός αυτός χάρτης πρέπει να δημοσιοποιηθεί και να εφαρμοσθεί αμέσως, με ταυτόχρονη πρόοδο στον τομέα της ασφάλειας, της πολιτικής και της οικονομίας. Εξακολουθούμε να είμαστε πρόθυμοι να βοηθήσουμε, μαζί με τις ΗΠΑ, τη Ρωσία και τα ΗΕ, τις ενεχόμενες πλευρές να εφαρμόσουν τον οδικό χάρτη.
75. Με αυτό το πνεύμα, επικροτούμε τη δήλωση του Προέδρου Μπους, της 14ης Μαρτίου με την οποία εξαγγέλλει την πρόθεσή του να προωθήσει τον οδικό χάρτη.

76. Η Ευρωπαϊκή Ένωση επαινεί και υποστηρίζει τη συνεχιζόμενη συζήτηση στους κόλπους της Παλαιστινιακής Αρχής και της κοινωνίας των πολιτών με θέμα την προώθηση εκτεταμένων πολιτικών μεταρρυθμίσεων. Ο διορισμός Πρωθυπουργού επιφορτισμένου με ουσιώδεις αρμοδιότητες συνιστά ένα σημαντικό πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση αυτή, θα δώσει δε σοβαρή ώθηση στην ειρηνευτική διαδικασία. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδηλώνει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι ο Πρόεδρος Αραφάτ υπέγραψε τη νομοθετική πράξη που δημιουργεί το αξίωμα του Πρωθυπουργού, καθώς και για την απόφασή του να διορίσει στη θέση αυτή τον Μαχμούντ Αμπάς.
77. Η Ένωση θα συνεχίσει να παραμένει σταθερά στη δέσμευσή της, καλεί δε όλες τις πλευρές να υποστηρίξουν κάθε συνεπή προσπάθεια της Παλαιστινιακής Αρχής για μεταρρύθμιση και ανασυγκρότηση. Χρειάζονται κατεπειγόντως μέτρα για να τερματισθεί η ανθρωπιστική τραγωδία στα Παλαιστινιακά εδάφη.
78. Η Ευρωπαϊκή Ένωση απευθύνει και πάλι έκκληση προς το Ισραήλ να αναστρέψει την εποικιστική του πολιτική η οποία, βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα, συνιστά εμπόδιο για την ειρήνη. Το Ισραήλ οφείλει επίσης να συμβάλει ουσιαστικά στις προσπάθειες για την παλαιστινιακή μεταρρύθμιση. Όλα τα ενεχόμενα μέρη θα πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για να δοθεί τέλος στη βία.
79. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν φείδεται και θα εξακολουθήσει να μη φείδεται προσπαθειών για την ειρήνευση της Μέσης Ανατολής, προς όφελος των λαών της περιοχής αλλά και της διεθνούς ειρήνης και σταθερότητας.

ΔΥΤΙΚΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

80. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδίκασε εντονότατα τη δολοφονία του Πρωθυπουργού της Σερβίας Zoran Djindjic. Εξέφρασε δε την ικανοποίησή του για το διορισμό νέων κυβερνήσεων στη Σερβία και στο Μαυροβούνιο. Υποστήριξε σθεναρά την αποφασιστικότητα του νέου Πρωθυπουργού της Σερβίας Zoran Zivkovic να συνεχίσει δραστήρια τις πολιτικές που προώθησε ο Zoran Djindjic, ιδίως τον αδιάκοπο αγώνα κατά της οργανωμένης εγκληματικότητας και της διαφθοράς, τον γενικό εκδημοκρατισμό των κρατικών δομών και την πλήρη συνεργασία με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την Πρώην Γιουγκοσλαβία.

81. Γι' αυτόν το σκοπό, το Συμβούλιο πρόσφερε στη νέα ηγεσία την πλήρη υποστήριξη της ΕΕ για την υλοποίηση των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων που θα επιτρέψουν την περαιτέρω προσέγγιση των ευρωπαϊκών δομών και ιδιαίτερα της ΕΕ. Το Συμβούλιο κάλεσε τον Ύπατο Εκπρόσωπο και την Επιτροπή να προτείνουν συγκεκριμένες προτάσεις προς τούτο μέχρι το επόμενο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων. Το Συμβούλιο υποστηρίζει την προσχώρηση της Σερβίας και του Μαυροβουνίου στο Συμβούλιο της Ευρώπης σε σύντομο χρονικό διάστημα με βάση τις δεσμεύσεις που ζήτησε το Συμβούλιο της Ευρώπης.
82. Το μέλλον των Δυτικών Βαλκανίων βρίσκεται εντός της ΕΕ. Για να εξασφαλιστεί απαιτούνται σθεναρή πολιτική βούληση και διαρκείς προσπάθειες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύεται να υποστηρίξει πλήρως κάθε ενέργεια των χωρών με στόχο την εδραίωση της Δημοκρατίας και της σταθερότητας και την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης.
83. Η ανάληψη των αστυνομικών επιχειρήσεων στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη και της στρατιωτικής επιχείρησης στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας από την ΕΕ αποτελεί μια επιπλέον απτή απόδειξη της απόλυτης προσήλωσής μας στην περιοχή. Ειδικότερα, το Συμβούλιο εξέφρασε ικανοποίηση για την έναρξη της στρατιωτικής επιχείρησης της ΕΕ στην ΠΓΔΜ η οποία θα ακολουθήσει την επιχείρηση του ΝΑΤΟ «Allied Harmony» από τις 31 Μαρτίου 2003.
84. Υπογραμμίζοντας ότι τα Δυτικά Βαλκάνια παραμένουν υψηλή προτεραιότητα για την ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει τα συμπεράσματα που εγκρίθηκαν το Δεκέμβριο του 2002 στην Κοπεγχάγη. Η Σύνοδος Κορυφής της Θεσσαλονίκης, στις 21 Ιουνίου, θα αποτελέσει ένα νέο και σημαντικό βήμα για περαιτέρω βελτίωση της σχέσης μεταξύ της ΕΕ και των χωρών της Δυτικής Βαλκανικής. Υπ' αυτή την προοπτική το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εξετάσουν, με βάση και την εμπειρία τους από την διαδικασία της διεύρυνσης, τρόπους και μέσα για να ενισχύσουν ακόμα περισσότερο την πολιτική σταθεροποίησης και σύνδεσης της Ένωσης στη συγκεκριμένη περιοχή.

ΚΥΠΡΟΣ

85. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει τη δυσaréσκειά του για την αποτυχία των προσπαθειών του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να εξευρεθεί ένας συνολικός διακανονισμός του Κυπριακού. Η ΕΕ υποστηρίζει ένθερμα τη συνέχιση της αποστολής καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα και των διαπραγματεύσεων βάσει των προτάσεων του. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απευθύνει έκκληση σε όλα τα ενεχόμενα μέρη να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική ρύθμιση του θέματος, και ειδικότερα στον Τουρκοκύπριο ηγέτη να επανεξετάσει τη θέση του. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναβεβαιώνει τις αποφάσεις που έλαβε στην Κοπεγχάγη όσον αφορά την προσχώρηση της Κύπρου στην ΕΕ.

ΒΟΡΕΙΑ ΚΟΡΕΑ

86. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είχε σύντομη ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη Βόρεια Κορέα. Κάλεσε τη Βόρεια Κορέα να απόσχει από οποιαδήποτε ενέργεια θα μπορούσε να επιδεινώσει περισσότερο την κατάσταση. Επιβεβαίωσε ότι η μη συμμόρφωση της Βόρειας Κορέας με τις διεθνείς της υποχρεώσεις στον τομέα των πυρηνικών όπλων προκαλεί σοβαρή ανησυχία σε ολόκληρη τη διεθνή κοινότητα και είναι επιζήμια για τα συμφέροντά της.
87. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε την προθυμία του να συμβάλει σε διπλωματική επίλυση της κρίσης. Η ΕΕ θα διατηρήσει επαφή με τους βασικούς παράγοντες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητά από το Συμβούλιο να πραγματοποιήσει ειδική σύνοδο με θέμα τη Βόρεια Κορέα και να καλέσει τις γειτονικές χώρες, και συγκεκριμένα την Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα, να ανταλλάξουν απόψεις για την κατάσταση με τους Υπουργούς. Η ΕΕ είναι έτοιμη να διερευνήσει τη δυνατότητα ενίσχυσης της συνεργασίας με τη Βόρεια Κορέα σε περίπτωση που η παρούσα κρίση μπορέσει να επιλυθεί κατά ικανοποιητικό τρόπο.